

Jak si myslíme, že všechny evropské strategie a balíčky nám pomohou k růstu a prosperitě

Kategorie: **Lobby info**

13. říjen 2026

Evropa chce být lídrem v celé řadě oblastí. Vzpomeňme např. vizi a závazek vycházející z tzv. Lisabonské strategie v roce 2000, totiž, že se Evropa do deseti let stane „nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější znalostní ekonomikou světa“. No, nestalo se.

Dalším cílem – kromě toho, že chceme být nejzelenější z celého světa, je také vize a cíl být „nejsociálnější“. K tomu má mimo jiné sloužit Evropský pilíř sociálních práv a k němu náležející Akční plán. Proti solidaritě a pomoci nejohroženějším asi nikdo nebude nic namítat. Otázka je jen v tom pojetí, cílech a cestě k těmto cílům.

V polovině léta publikovala Evropská komise k Evropskému pilíři sociálních práv své komuniké. Jak na tom tedy jsme?

Akční plán si stanovil ambiciózní cíle. Zaměstnanost lidí ve věku 20–64 let má být na 78 %, alespoň 60 % dospělých se bude každoročně účastnit dalšího vzdělávání (nyní 39,5 %). A počet lidí ohrožených chudobou se má snížit alespoň o 15 miliónů. Těchto cílů jsme zatím nedosáhli, ale máme pozitivní trajektorii.

Zajímavé však je, jak toho chceme dosáhnout: Evropská komise posílí monitoring kvality pracovních míst a bude iniciovat konzultace se členskými zeměmi. Komise vydá Akt o kvalitních pracovních místech (Quality Jobs Act). Proti chudobě nám má pomoci Strategie EU proti chudobě, vydaná v květnu letošního roku (když jsem v červnu tohoto roku při projednávání Strategie proti chudobě s Evropskou komisí oponoval, že bychom se měli více zaměřit na prosperitu firem, podniků a podnikatelů, protože to má zásadní vliv na chudobu, nedostal jsem žádnou reakci či odpověď). K dostupnosti bydlení má přispět Akt o dostupném bydlení.

U energetické chudoby se zastavme. Ta ovlivňuje milióny Evropanů. Celkem 9,2 % domácností nedokáže svůj domov dostatečně vytopit a 26 % jej v létě nedokáže udržet komfortně chladný. I na energetickou chudobu už Evropa má svůj balíček – Citizens Energy Package, přijatý v roce 2023.

Další je dopravní chudoba. Celkem 21 % domácností na hranici chudoby si nemůže dovolit dopravu. Tady je cestou: „Dekarbonizace a razantní opatření v oblasti klimatu patří k neúčinnějším způsobům, jak snížit vysoké náklady na energii a dopravu, zlevnit základní služby a zároveň posílit energetickou nezávislost Evropy.“

Evropu také trápí dlouhodobě nedostatek zaměstnanců v sociálních službách. Odpovědí má být připravovaný Care Deal. Jeho přijetí má vést k větší dostupnosti sociálních služeb, a tím by se mělo přispět k větší konkurenceschopnosti Evropy.

Další řešení můžeme očekávat od připravovaného vzdělávacího balíčku (Education package) a také od připravované strategie odborného vzdělávání a přípravy (VET Strategy). Dále Komise pracuje na Strategii práva zůstat (Right to stay Strategy) a také na EU Youth Strategy (Strategie pro mládež).

Celkem je v tomto dokumentu, který popisuje, jak dosáhnout sociální, solidární a spravedlivé Evropy bez chudoby, 10 strategií a 5 balíčků, které nám to mají zajistit.

Zpochybňuji svým (někdy trochu ironickým či kritickým) popisem tuto vizi? Ne, vůbec ne. Nemohu ale uvěřit, jak toho chce Evropská komise dosáhnout: Budeme psát strategie, balíčky, směrnice a vše více monitorovat.

Dokument sice připouští, že k dosažení těchto cílů potřebujeme regulační rámec, který umožní růst, ale tato jediná věta neobsahuje žádné další konkrétní kroky ani opatření.

Ani zmínka o tom, že neúnosná a stále se zvyšující regulace a byrokratizace dusí evropské firmy, způsobuje zánik mnoha pracovních míst, zvyšování nezaměstnanosti a samozřejmě nekonkurenceschopnost. A to také znamená menší zisky a menší prostor pro zvyšování mezd. Protože alespoň v mých očích je důstojně zaplacená práce nejlepším nástrojem proti chudobě. Komise problém uznává, ale její odpovědí je současně další série strategií, balíčků, monitoringu a nových iniciativ.

Popisujeme energetickou a dopravní chudobu, píšeme strategie a balíčky a nikdo se (asi) neodvážá říct nahlas, co konkrétně dostalo a dostává domácností na hranici chudoby do situace, kdy si nemohou dovolit zaplatit energie (Green Deal, emisní povolenky EU ETS 1 a EU ETS 2, Fit for 55 apod.).

Je to asi podobné jako u cíle EU z roku 2021 z Lisabonu – že do roku 2030 v Evropě již nebude žádný bezdomovec. Cíl je to nejen správný a krásný, ale bojím se, že ho naplníme „strategií domova pro všechny“ a balíčkem legitimního nároku na prázdný byt pro osobu, která jej v dobré víře obsadí.

Evropa nepotřebuje méně sociálních ambicí. Potřebuje více ekonomické prosperity, aby si je mohla dovolit. Protože nejlepší politikou proti chudobě nakonec není další strategie, balíček ani monitorovací rámec, ale prosperující ekonomika, konkurenceschopné firmy a dostatek dobře placených pracovních míst.

Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MSc., MBA,
prezident Konfederace a zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR